

Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
Факультет соціології і права
Кафедра психології і педагогіки

Психологія управлінської взаємодії

Спеціальність 281 Публічне управління та адміністрування
Освітньо-професійна програма Адміністративний менеджмент

Курс	3
Семестр	5

Статус Вибіркова
Форма навчання Денна /заочна
Семестровий контроль Екзамен
Індивідуальне завдання Реферат

ECTS	3
Годин	90

Інформація про викладача

ПІБ	Москаленко Ольга Володимирівна старший викладач, кандидат психологічних наук
Профіль викладача	http://psy.kpi.ua/moskalenko/
e-mail	Olgets@ukr.net

Розподіл годин та занять

Форма навчання	Аудиторні заняття						Самостійна робота
	Лекції		Практичні		Лабораторні		
	заняття	години	заняття	години	заняття	години	години
Денна	9	18	18	36	0	0	36
Заочна	5	10	2	4	0	0	76

Анотація навчальної дисципліни

Основною метою навчальної дисципліни є формування в студентів знань щодо сучасних уявлень про управління як процес взаємодії між людьми в ієрархічно організованих системах; про різні форми роботи управлінського персоналу: атестація, вибори на конкурентній основі, лідерські якості; ознайомляться з методичними прийоми визначення професійної придатності управлінського персоналу і лідера та засобами досягнення цілі при управлінні організацією; навчатися оцінювати інформацію про роботу персоналу та ознайомляться з методиками експертної оцінки керівників трудового колективу.

Під час вивчення навчальної дисципліни здобувачі вищої освіти:

- отримають навички аналізу сучасних тенденцій управління організованими системами;
- набудуть навичок оцінки ефективності взаємодії людей у різноманітних психологічних ситуаціях;
- оволодіють навиками визначення лідерства як парадигми організаційної влади;
- оволодіють навиками систематизації наукових напрямків з проблеми управлінської взаємодії;
- отримають навички оцінювання переваг претендентів на посади в колективі при психологічному дослідженні;
- оволодіють навиками використання ділових ігор як методу оцінки та навчання майбутніх керівників та лідерів;
- отримають навички створення програми розвитку професійних якостей управлінців та лідерів
- навчатися проводити діагностику конфліктологічної компетентності майбутніх керівників;
- здобудуть навички з дослідницької та пошукової діяльності, оброблення та аналізу інформації та інтерпретації результатів психодіагностичного дослідження;
- ознайомляться з зарубіжним досвідом застосування різноманітних інформаційно-комунікативних технологій які використовуються в процесі підготовки і впровадження управлінських рішень на регіональному та місцевому рівні в публічному управлінні та адмініструванні.
- здобудуть навички користування шкалою експертної оцінки особистого вкладу лідера у роботу колективу;
- набудуть досвід аналізу та вибору різних форм роботи управлінського персоналу;
- здобудуть навички організації конструктивної взаємодії у колективі;
- оволодіють методичними прийоми визначення професійної придатності управлінського персоналу і лідера.

Навчальна дисципліна має міждисциплінарний характер та інтегрує знання з інших освітніх і наукових галузей: психології, менеджменту, соціології тощо. За структурно-логічною схемою програми підготовки фахівця дана навчальна дисципліна тісно пов'язана з іншими дисциплінами управлінського блоку: «Основи менеджменту та теорії організації», «Теорія прийняття управлінських рішень».

Отримані практичні навички та засвоєні теоретичні знання під час вивчення навчальної дисципліни можна використовувати в подальшому під час опанування навчальних дисциплін: «Бенчмаркінг в публічному управлінні», «Регіональне управління та місцеве самоврядування», «Соціальна інженерія: технології взаємодії влади і громади».

Психологія управлінської взаємодії

Для більш ефективної комунікації з метою розуміння структури навчальної дисципліни та засвоєння матеріалу використовується електронна пошта, месенджер Viber. А також необхідно володіти навичками з використання текстового редактора та і редактора зі створення презентацій.

Перелік тем

- Тема 1. Феноменологія соціально-психологічного простору.
- Тема 2. Процеси та підстави категоризації особистістю соціального оточення.
- Тема 3. Емоційний інтелект та управління людьми.
- Тема 4. Соціально-психологічна дистанція у взаємодії з людьми.
- Тема 5. Організація спільної діяльності колективу.
- Тема 6. Авторитет керівника.
- Тема 7. Соціально-психологічна зрілість керівника.
- Тема 8. Лідерський потенціал керівника та його реалізація в управлінській взаємодії.
- Тема 9. Конфлікти в управлінській взаємодії.

Програмні результати навчання ¹

Результати навчання, контрольні заходи та терміни виконання оголошуються студентам на першому занятті.

№ з/п	Результати навчання	Методи навчання	Форми оцінювання (контрольні заходи)	Термін виконання
1.	Уміти налагодити комунікацію між громадянами та органами державної влади і місцевого самоврядування	- методи розповіді, бесіди, показ слайдів, презентацій, метод проблемних ситуацій.	Презентація/ Публічний виступ	1-8-ий тиждень
2.	Уміти коригувати професійну діяльність у випадку зміни вихідних умов	Навчальний диспут, круглий стіл, аналіз історичних фактів.	Реферат, виступ/ Презентація, Модульна контрольна робота	9-18 тиждень

¹ Learning outcomes.

Форми та технології навчання

Лекції, семінарські заняття, диспут, робота діадами. тріадами, ділові ігри, круглий стіл з обов'язковим використанням інформаційно-комунікативних технологій при підготовці до занять.

Навчальні ресурси

Всі необхідні для вивчення навчальної дисципліни основні та додаткові матеріали знаходяться в персональному кабінеті системи «Е-кампус».

Індивідуальне завдання

Індивідуальним завданням з кредитного модуля «Психологія управлінської взаємодії» є реферат. Метою написання реферату є підтвердження рівня опанування студентами основних положень з обраної тематики, демонстрація знання відповідної літератури, вміння аналізувати матеріал, робити узагальнення та самостійні висновки.

Робота над рефератом передбачає поглиблене вивчення обраної психологічної проблеми, сучасної наукової літератури, а також оволодіння навичками логічного аналізу та узагальнення матеріалу, його системного викладу.

Тема реферату обирається студентом самостійно впродовж двох тижнів з початку семестру, виходячи із запропонованого переліку. Окрім запропонованих, студенти можуть самостійно обирати тему реферату, обов'язково погоджуючи її з викладачем. У навчальній групі теми рефератів не повинні повторюватись.

Студенти подають реферат на кафедру психології і педагогіки разом із роздрукованим списком навчальної групи за два тижні до заліку.

Вимоги до структури реферату, оформлення та орієнтовна тематика рефератів знаходиться у додатку 1.

Система оцінювання

№ з/п	Контрольний захід оцінювання	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Презентація дослідження за обраною темою	10	2,5	4	10
2.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	10	1	10	10
3.	Екзамен	30	5	6	50
4.	Модульна контрольна робота	15	15	1	15
5.	Реферат	15	15	1	15
	Всього				100

Психологія управлінської взаємодії

№ з/п	Реферат	%	Ваговий бал	Кіл-ть	Всього
1.	Відповідність оформлення роботи визначеним вимогам		3	1	3
2.	Вчасність подання реферату		2	1	2
3.	Повнота розкриття досліджуваної проблеми, відображення власної позиції		7	1	7
4.	Захист		3	1	3
	Всього				15

Семестрова атестація студентів

Обов'язкова умова допуску до заліку		Критерій
1.	Презентація дослідження за обраною темою	$5 \leq RD \leq 20$
2.	Участь у обговореннях та доповнення на семінарах	$2 \leq RD \leq 20\dots$
3.	Виступ за обраною темою	$5 \leq RD \leq 30\dots$
4.	Модульна контрольна робота	$15 \leq RD \leq 15\dots$
5.	Реферат	$15 \leq RD \leq 15\dots$

Таблиця переведення рейтингових балів до оцінок за університетською шкалою

Рейтингові бали, RD	Оцінка за університетською шкалою
$95 \leq RD \leq 100$	Відмінно
$85 \leq RD \leq 94$	Дуже добре
$75 \leq RD \leq 84$	Добре
$65 \leq RD \leq 74$	Задовільно
$60 \leq RD \leq 64$	Достатньо
$RD < 60$	Незадовільно
Невиконання умов допуску	Не допущено

Можливість отримання оцінки «автоматом»: так

Політика навчальної дисципліни

Порушення термінів виконання завдань та заохочувальні бали

Заохочувальні бали		Штрафні бали	
Критерій	Ваговий бал	Критерій	Ваговий бал
Презентація дослідження за обраною тематикою виступу	У відповідності до системи оцінювання зазначеної вище	Порушення термінів виконання (за кожен таку роботу	-2 бали
Участь у міжнародних, всеукраїнських та/або інших заходах та/або конкурсах (за тематикою навчальної дисципліни)	10 балів за кожен участь	-	-

Відвідування занять

Відвідування лекцій, практичних занять, а також відсутність на них, не оцінюється. Однак, студентам рекомендується відвідувати заняття, оскільки на них викладається теоретичний матеріал та розвиваються навички, необхідні для виконання семестрового індивідуального завдання. Система оцінювання орієнтована на отримання балів за активність студента, а також виконання завдань, які здатні розвинути практичні уміння та навички.

Пропущені контрольні заходи оцінювання

Індивідуальне завдання, яке подається на перевірку з порушенням терміну виконання, оцінюється з врахуванням штрафних балів.

Процедура оскарження результатів контрольних заходів оцінювання

Студенти мають можливість підняти будь-яке питання, яке стосується процедури контрольних заходів та очікувати, що воно буде розглянуто згідно із наперед визначеними процедурами.

Календарний рубіжний контроль

Проміжна атестація студентів (далі – атестація) є календарним рубіжним контролем. Метою проведення атестації є підвищення якості навчання студентів та моніторинг виконання графіка освітнього процесу студентами.

Критерій	Перша атестація	Друга атестація
Термін атестації	8-ий тиждень	14-ий тиждень
Умовою отримання атестацій є поточний рейтинг	≥ 30 балів	≥ 50 балів

Академічна доброчесність

Політика та принципи академічної доброчесності визначені у розділі 3 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Норми етичної поведінки

Норми етичної поведінки студентів і працівників визначені у розділі 2 Кодексу честі Національного технічного університету України «Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського». Детальніше: <https://kpi.ua/code>.

Інклюзивне навчання

Навчальна дисципліна «Психологія управлінської взаємодії» може викладатися для студентів з особливими освітніми потребами.

Навчання іноземною мовою

Викладання дисципліни здійснюється державною мовою з фрагментарним використанням термінів іноземного походження. Можливе використання літературних джерел іноземною мовою.

Додаток 1.

Методичні рекомендації до написання реферату

Загальний обсяг реферату 12-15 сторінок друкованого тексту українською мовою формату А4 тексту у редакторі Word

Стандарти: кегель – 14pt, міжрядковий інтервал – 1,5, шрифт Times New Roman, абзацний відступ – 1,25 см, поля: верхнє – 2 см, нижнє – 2 см, ліворуч – 3 см, праворуч – 1,5 см.

Реферат обов'язково повинен мати титульну сторінку, на якій розміщуються такі реквізити: назва університету, в наступному рядку – назва кафедри. Далі розміщується тема реферату, відомості про автора, місце й рік виконання реферату.

Титульний аркуш реферату має такі реквізити:

Розташовуються зверху в центрі

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ ТЕХНІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНИ

«КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Кафедра психології і педагогіки

Далі посередині аркуша –

Реферат з дисципліни «Психологія управлінської взаємодії»
на тему «_____»

Нижче праворуч – прізвище та ім'я студента, назва факультету.

Знизу по центру – Київ 202_

Структурно реферат повинен містити: зміст, вступ, основну частину (3-4 питання), висновки та список використаних джерел.

У вступі потрібно обґрунтувати теоретичну та практичну актуальність теми. В основній частині реферату необхідно глибоко та стисло розкрити поставлені питання; зазначити порядковими номерами посилання на використані літературні джерела (сайти). У висновках (2-3 сторінки), крім узагальнень, бажано викласти власний погляд на проблему. Список використаних джерел оформлюється за вимогами ДСТУ ГОСТ 7.1:2006, з якими можна ознайомитись за посиланням:
http://www.archives.gov.ua/Publicat/AU/AU_3_4_2010/31.pdf

Приблизна тематика рефератів:

1. Психологічний зміст управлінської діяльності.
2. Психологічні особливості жінки – керівника.
3. Особливості поведінки особистості в організації.
4. Вплив соціальних установок особистості на її поведінку в організації.
5. Залежність ефективної управлінської діяльності від здібностей та рис особистості.
6. Ефект впливу групи на особистість.
7. Особливості управлінського спілкування.
8. Комунікативна компетентність керівника як умова ефективної управлінської взаємодії.
9. Стиль керівництва як фактор ефективності діяльності колективу.
10. Соціально-психологічні основи прийняття управлінських рішень.
11. Психологічні особливості конфлікту як типу взаємодії.
12. Засоби психологічного впливу.
13. Проблеми формування ефективного колективу і команди.
14. Теорії трудової мотивації.
15. Концепція харизматичного лідера (М. Вебер).
16. Ефективне лідерство.
17. Міжособистісні стосунки у групі.
18. Характеристика стилів управління колективом.
19. Проблеми ефективності міжособистісного спілкування в організації.
20. Психологічні основи управлінських впливів.
21. Психологічне забезпечення інноваційної діяльності організації.
22. Моделювання ситуацій управлінського консультування та визначення особистісних факторів його успішності.
23. Психологічні особливості видів соціально-психологічного простору.
24. Критерії довіри та недовіри особистості у ділових відносинах.
25. Роль емоційного інтелекту у процесах управлінської взаємодії.
26. Феномен психологічної зрілості.
27. Комунікативні бар'єри у взаємовідносинах.
28. Профілактика конфліктів та шляхи подолання.
29. Значення субординації в управлінській взаємодії.
30. Рефлексивність у професійній діяльності керівника.

Орієнтовний перелік запитань до модульної контрольної роботи

1. Охарактеризуйте процес категоризації індивідом соціально-психологічного простору.
2. Опишіть види соціально-психологічного простору.
3. Розкрийте основні характеристики соціально-психологічного простору.
4. Проаналізуйте фактори соціально-психологічного простору.
5. Охарактеризуйте базові положення щодо формування соціально-психологічного простору.
6. Проаналізуйте функції соціально-психологічного простору.
7. Дайте визначення поняття «довіра», «недовіра».
8. Охарактеризуйте критерії довіри й недовіри особистості у ділових відносинах.
9. Розкрийте фактори довіри та недовіри особистості до інших людей.
10. Охарактеризуйте явище самодовіри.
11. Охарактеризуйте фактори поваги/неповаги інших людей.
12. Проаналізуйте взаємозв'язок факторів довіри/недовіри й факторів поваги/неповаги інших людей.
13. Дайте визначення поняття «емоційний інтелект».
14. Охарактеризуйте структуру емоційного інтелекту.
15. Проаналізуйте роль емоційного інтелекту у життєдіяльності особистості.
16. Опишіть роль емоційного інтелекту у сфері спілкування.
17. Проаналізуйте роль емоційного інтелекту в професійній діяльності керівника.
18. Охарактеризуйте модель емоційного лідерства.
19. Дайте визначення поняття «психологічна дистанція».
20. Охарактеризуйте основні підходи до вивчення психологічної дистанції.
21. Визначте основні функції соціально-психологічної дистанції у міжособистісній взаємодії та управлінні.
22. Охарактеризуйте імпліцитні уявлення про психологічну дистанцію.
23. Розкрийте зв'язок психологічної дистанції з категоризацією особистістю соціального простору.
24. Поясніть відмінність між поняттями спільної та розподіленої діяльності.
25. Охарактеризуйте феномени групи, на які впливає спільна діяльність.
26. Проаналізуйте особливості розподілу ролей у трудовому колективі.
27. Розкрийте роль особистості керівника в організації спільної діяльності.
28. Дайте визначення поняття «авторитет керівника».
29. Охарактеризуйте взаємозв'язок понять «авторитет» і «влада».
30. Визначте та проаналізуйте чинники, що сприяють становленню авторитету керівника.
31. Охарактеризуйте особистісні якості керівника трудового колективу.
32. Охарактеризуйте феномен психологічної зрілості.
33. Охарактеризуйте критерії соціально-психологічної зрілості.
34. Проведіть порівняльний аналіз понять «психологічний потенціал» та «лідерський потенціал».

Психологія управлінської взаємодії

35. Розкрийте базові взаємопов'язані характеристики лідерського потенціалу.
36. Дайте визначення понять «конфлікт», «конфліктна ситуація».
37. Охарактеризуйте типи конфліктів.
38. Наведіть класифікацію причин виникнення конфліктів.